

Mời các em học sinh và quý thầy cô tham khảo hướng dẫn soạn Bài 25: Giải thích một vấn đề Ngữ Văn lớp 7 tập 2 VNEN được đội ngũ chuyên gia biên soạn đầy đủ và ngắn gọn dưới đây.

Hoạt động khởi động Bài 25: Giải thích một vấn đề

Thi giữa các nhóm:

a. Trong 5 phút mỗi nhóm hãy giải thích ý nghĩa của hai cụm từ sau:

- hạt giống tâm hồn
- quà tặng cuộc sống.

b. Đại diện mỗi nhóm trình bày. Mỗi nhóm trình bày trong thời gian 2 phút

Trả lời:

a.

- Hạt giống tâm hồn là hạt giống tạo nên tình yêu thương, nhân cách và phẩm chất đạo đức của con người.
- Quà tặng cuộc sống là những món quà quý giá mà Thượng đế ban xuống cho con người. Mỗi món quà ấy luôn chứa những câu chuyện ý nghĩa và mang đến cho ta một bài học quý giá.

Hoạt động hình thành kiến thức Bài 25: Giải thích một vấn đề

1. Các bước làm bài văn lập luận giải thích.

2. Từ việc tìm hiểu trên, hãy cho biết: Bài văn lập luận giải thích cần được thực hiện theo những bước nào? Dàn ý của bài văn lập luận giải thích gồm những phần nào? Mỗi phần có nội dung và yêu cầu cụ thể gì? (Cần trả lời được câu hỏi: Là gì? Vì sao? Như thế nào? Vận dụng vào thực tế ra sao?) Lời văn giải thích cần đảm bảo yêu cầu gì?

Trả lời:

Các bước thực hiện bài văn lập luận giải thích:

- Bước 1: Tìm hiểu đề và tìm ý.
- Bước 2: Lập dàn bài
- Bước 3: Viết bài.
- Bước 4: Đọc lại và sửa chữa.

Dàn ý của bài văn lập luận giải thích gồm:

MB:

- Giới thiệu câu tục ngữ.
- Trích câu tục ngữ.

TB:

- Giải thích nghĩa đen, nghĩa bóng - Giải thích nghĩa sâu (phân tích ý nghĩa câu tục ngữ bản lí lẽ và dẫn chứng)
- Bình luận tính đúng sai của vấn đề.
- Bàn luận về vấn đề, liên hệ, mở rộng, lật ngược vấn đề.
- Rút ra bài học cho bản thân.

KB: Khẳng định lại giá trị của câu tục ngữ.

Hoạt động luyện tập Bài 25: Giải thích một vấn đề**1. Luyện tập giải thích.**

Cho đề văn sau: Sách là ngọn đèn sáng bất diệt của trí tuệ nhân loại.

Hãy giải thích nội dung câu nói trên.

Trả lời:

1. Tìm hiểu đề và tìm ý: Sách là ngọn đèn sáng bất diệt của trí tuệ nhân loại

Đề yêu cầu giải thích vấn đề: Vai trò của sách đối với trí tuệ của con người.

2. Lập dàn ý:

I. Mở bài: Giới thiệu Giải thích sách là ngọn đèn sáng bất diệt của trí tuệ con người

II. Thân bài:

1. Giải thích câu nói:

- Sách là: Kho tàng kiến thức vô cùng quý giá, là túi khôn tri thức của nhân loại chứa đựng sự hiểu biết và sự nghiên cứu về con người, cuộc sống, tâm tư tình cảm, sách còn là một tài sản quý giá của người cha mẹ của nó, bên cạnh đó sách còn là người bạn vô cùng thân thiết,...sách là kết tinh của trí tuệ.

- Ngọn đèn sáng: Sách soi đường cho chúng ta đi, cho chúng ta tiếp bước những kiến thức. Sách là ngọn đèn sáng không bao giờ tắt.

=> Ý nghĩa câu nói: khẳng định vai trò to lớn của sách đối với cuộc sống nhân loại, đồng thời khẳng định sự vĩnh cửu của trí tuệ con người.

2. Bình luận: Khẳng định đây là câu nói đúng vì sách đem lại nhiều lợi ích:

Tác dụng của sách tốt:

- Giúp con người khám phá sự bí ẩn của thế giới tự nhiên, khám phá sự phong phú tinh tế của đời sống tâm hồn con người.

- Sách giúp con người tích lũy về kinh nghiệm, giúp ta vượt qua thời gian để hiểu biết quá khứ, hướng về tương lai.

- Nhờ có sách con người dễ dàng nắm bắt thông tin, vượt qua những trở ngại về không gian, thời gian.

- Sách đem lại sự cảm thông với tâm hồn con người, đem lại thế giới nội tâm phong phú.

- Giúp con người giải trí, thư giãn.
- Sách mở mang trí tuệ, hiểu biết.

3. Rút ra bài học:

- Chăm đọc sách.
- Chọn sách bổ ích để đọc.
- Làm theo điều tốt trong sách.
- Phải biết chọn sách, trân trọng và nâng niu sách.

III. Kết bài: Khẳng định lại tầm quan trọng của sách đối với mỗi con người.

2. Lập dàn ý, viết đoạn văn giải thích.

a, Lập dàn ý bài văn lập luận giải thích cho đề văn sau:

Hãy giải thích ý nghĩa của câu ca dao: “Nhiều điều phủ lí giá gương/ Người trong một nước phải thương nhau cùng”

b. Từ dàn ý trên, hãy chọn một ý mà em tâm đắc nhất và viết đoạn văn giải thích.

Trả lời:

a. Mở bài:

- Dẫn vào đề: kho tàng Việt Nam rất phong phú, có những câu hay cả về tư tưởng và hình thức nghệ thuật, đặc biệt là về tư tưởng.

- Định hướng và phạm vi chứng minh.

Tư tưởng đoàn kết dân tộc thể hiện trong câu ca dao đã được thực tế đời sống của nhân dân Việt Nam từ xưa đến nay chứng minh rất sâu sắc.

b. Thân bài:

- Giải thích ý nghĩa và bản chất của vấn đề.
- Hình ảnh bầu – bí khác giống nhưng chung một giàn. Cần yêu thương là cách nói ẩn dụ tượng trưng nhằm thể hiện một cách kín đáo và sâu sắc tình yêu thương đoàn kết, đùm bọc nhau của các dân tộc Việt nam trong lịch sử dựng nước và giữ nước.
- Luận chứng chứng minh theo 3 luận điểm.
 - + Thương yêu giúp đỡ nhau trong đời sống nghèo túng vất vả “Chị ngã em nâng” , “Một con ngựa đau cả tàu bỏ cỏ”,...
 - + Đùm bọc nhau trong hoạn nạn thiên tai, lá lành đùm lá rách, cả nước giúp đỡ đồng bào lũ lụt, nhường cơm sẻ áo,...
 - + Đoàn kết thương yêu nhau trong hai cuộc kháng chiến.

c. Kết bài: Khẳng định tính đúng đắn của vấn đề.

- Đoàn kết thương yêu nhau đã trở thành sức mạnh giúp ta thành công.
- Rút ra bài học cho bản thân: khắc phục tính đố kỵ, cá nhân, ích kỉ, thực sự đoàn kết, shòa nhập và yêu thương các bạn trong lớp, làng xóm.

b. Chọn viết 1 đoạn:

Nếu có một gia vị làm tăng thêm hơi ấm và ý nghĩa trong cuộc sống thì đó chính là tình yêu thương. Tình yêu thương là một cảm giác đến từ sự chân thành của trái tim. Nó vô cùng đơn giản, mộc mạc, không mang những mưu toan, tính toán và tình thương hiện diện khắp mọi nơi. Tình yêu thương giúp chúng ta vượt qua lúc khó khăn và kết nối ngôn ngữ trái tim mọi người. Có tình yêu thương chúng ta cùng sát cánh bên nhau khắp mọi nẻo đường đời để uơm mầm cho những hoài bão và khát vọng.

Hoạt động vận dụng Bài 25: Giải thích một vấn đề

1. Em thường đọc những sách gì? Hãy giải thích vì sao em đọc nhiều sách ấy.

Trả lời:

Em thường đọc những sách như: văn học vì văn học là nhân học. Qua những tác phẩm văn học em được rèn luyện về nhân cách, đạo đức con người và hướng tới tính chân – thiện – mỹ.

2. Giải thích ý nghĩa nhan đề của các văn bản sau:

- Cuộc chia tay của những con búp bê
- Một thứ quà của lúa non: Cốm

Trả lời:

Cuộc chia tay của những con búp bê có ý nghĩa:

Mượn chuyện cuộc chia tay của những con búp bê, tác giả thể hiện tình thương xót về nỗi đau buồn của những trẻ thơ trước bi kịch gia đình: bố mẹ bỏ nhau, anh em mỗi người một ngả, đồng thời ca ngợi tình cảm tốt đẹp, trong sáng của tuổi thơ. Đọc truyện ngắn này ta càng thêm thấm thía: Tổ ấm gia đình, hạnh phúc gia đình, tình cảm gia đình là vô cùng quý giá, thiêng liêng; mỗi người, mỗi thành viên phải biết vun đắp, giữ gìn những tình cảm trong sáng, thân thiết ấy.

Một thứ quà của lúa non: Cốm có ý nghĩa:

Cốm là sự kết tinh của mọi thứ quý báu nhất, tốt đẹp nhất của quê hương. Là “thức quà riêng biệt của đất nước”. Là “thức dâng của những cánh đồng lúa bát ngát xanh”. Là “cái hương vị... mộc mạc, giản dị và thanh khiết của đồng quê nội cỏ An Nam”. Cốm, một món quà “thanh nhã và tinh khiết”. Hương vị cốm là sự “nhuần thấm cái hương thơm của lá”, của vùng sen trên hồ do cơn gió mùa hạ đem lại. Là “cái mùi thơm mát” của bông lúa non ta “ngửi thấy” khi đi qua những cánh đồng xanh, khi hạt thóc nếp đầu tiên làm trĩu thân lúa còn tươi. Cốm là một phong vị đặc sắc, nét đẹp văn hóa trong một thứ quà độc đáo và giản dị của dân tộc

Hoạt động tìm tòi mở rộng Bài 25: Giải thích một vấn đề

Giải thích cho người thân hoặc bạn bè ý nghĩa một câu tục ngữ mà em thích.

Trả lời:

Ví dụ câu: mèo mả gà đồng: mèo ở mả, gà ở đồng, chỉ loài vật hoang hóa, không phải là những giống vật nuôi trong nhà. Thành ngữ này dùng để chỉ những kẻ vô lại, thiếu giáo dục, ma mãnh, bịp bợm.